

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

VIII. ročník 2. číslo

júl 2012

1150. výročie príchodu sv. vierozvestov Cyrila a Metoda

Slovensko verné odkazu svätých vierozvestov Cyrila a Metoda budúci rok oslávi 1150. výročie ich príchodu. Je to udalosť, ktorá sa týka cirkevného, ale i verejného života, pretože Slovensku nie je cyrilometodská tradícia cudzia, práve naopak, tvorí jej pevný základ. Táto okolnosť posmeľuje k tomu, aby sa pokračovalo v tomto dobrom diele, najúčinnejšie pripomínaním si ich života v zmysle latinského *progredi est regredi*, t.j. pokročiť znamená navrátiť sa ku koreňom, k samotnému životu, misii a odkazu svätých vierozvestov Cyrila a Metoda.

Mesto, v ktorom sa svätý Cyril a Metod narodili, je terajšia Thesalonika, ktorá v IX. storočí bola dôležitým obchodným a politickým strediskom byzantského cisárstva a zaujímal významné miesto v intelektuálnom a spoločenskom živote tej balkánskej oblasti. Pretože ležala na hranici slovanských oblastí, istotne mala aj slovanské meno: Solún. Metod bol starším z bratov; jeho krstné meno pravdepodobne bolo Michal. Narodil sa medzi rokom 815 a 820. Mladší Konštantín, neskoršie známy pod rehoľným menom Cyril, prišiel na svet roku 827 alebo 828. Ich otec bol vysokým úradníkom cisárskej správy. Spoločenské postavenie rodiny otváralo obom bratom podobnú kariéru, na ktorú ostatne Metod aj nastúpil, dosiahnuc úrad archonta, čo znamená správcu jednej z pohraničných provincií, v ktorej žilo mnoho Slovanov. Okolo roku 840 sa jej vzdal, aby sa mohol uchýliť do jedného z kláštorov na úpätí hory Olymp, ktorá bola vtedy známa pod menom Svätá Hora.

Pokračovanie na 2. strane

Vďaka za aktivitu

Na tohtoročných predčasných parlamentných voľbách veľmi dobre obstála aj naša obec: zo všetkých 1456 zapísaných voličov prišlo k urnám až 908 občanov, čo predstavuje až 62,36 percentnú účasť, teda vyššiu, aká bola celoštátna, respektíve okresná účasť.

Veľká vďaka patrí členom našej volebnej komisie v zložení: Adam Both, Rozália Kováčsová, Veronika Podobeková, Eva Štítcová, Jolán Kissová a František Németh, ako aj zapisovateľke komisie, Erike Feketevízi, ktorá precíznou prácou tiež prispela k tomu, že voľby v našej obci prebehli v kludnej a dôstojnej atmosfére.

Zo zúčastnených dvadsaťšesť politických

strán a hnutí občania našej obce podporili až dvadsaťdva subjektov, pričom sedemnásť odovzdaných hlasov bolo neplatných. Najviac hlasov získala slovensko-maďarská strana Most-Híd (podporilo ju 410 občanov), na druhom mieste skončila Strana maďarskej koalície so ziskom tristošesťdesiatich hlasov. Celoštátny víťaz, teda strana Smer - sociálna demokracia dostala v našej obci šesťdesiattri hlasov, a skončila, ako tretia najúspešnejšia strana. Ďakujeme všetkým našim občanom, ktorí sa zúčastnili volieb, čím dokázali, že nie sú im ľahostajné politické a spoločenské udalosti v našej vlasti.

**Obecný úrad
a miestny zastupiteľský zbor**

1150. výročie príchodu sv. vierozvestov Cyrila a Metoda

Pokračovanie z 1. strany

Brat Cyril študoval s mimoriadnym úspechom v Byzancii, kde prijal kňazské svätenie, keď predtým rozhodne odmietol význačnú politickú funkciu. Pre jeho vynikajúce dary a náboženské a kultúrne vedomosti, boli mu už v mladom veku zverené rôzne cirkevné úlohy; bol knižničiarom archívu pri veľchráme Svätej Sofie v Carihrade a zároveň mal významnú funkciu sekretára patriarchu. Čoskoro však ukázal, že sa chce vzdať týchto úradov, aby sa mohol venovať štúdiu a kontemplatívne mu životu ďaleko od akýchkoľvek ťažiadostivých cieľov. Tak sa skryto uchýlil do jedného kláštora na pobreží Čierneho mora. Keď ho tam po šiestich mesiacoch našli, presvedčili ho, aby sa ujal vyučovania filozofických odborov na Vysokej škole v Carihrade. Pre svoje vynikajúce vedomosti si získal prímenie Filozof. Neskoršie ho cisár aj patriarcha vyslal k Saracénom. Keď splnil toto poslanie, odišiel z verejného života, vyhľadal staršieho brata, aby s nim žil ako mních. Ale on bol spolu s bratom zaradený do jednej byzantskej delegácie, vyslanej ku Chazarom, ako odborník pre náboženské a kultúrne otázky. Počas svojho pobytu na Kryme neďaleko Chersona, boli presvedčení, že objavili chrám, v ktorom bol pochovaný sv. Klement rímsky pápež a mučeník, poslaný do vyhnanstva. Dostali jeho telesné pozostatky a vzali ich so sebou. Tieto pozostatky potom sprevádzali dvoch svätých bratov na ich nasledujúcej misijnej ceste na západ až do chvíle, keď ich mohli slávnostne uložiť v Ríme a odovzdať ich pápežovi Hadriánovi II.. Udalosť, ktorá mala rozhodnúť o celom priebehu ich života, bola žiadosť kniežata Rastislava z Veľkej Moravy; obracal sa ňou na cisára Michala III., aby poslal jeho kmeňom „biskupa a učiteľa... ktorý by vedel vysvetliť pravú kresťanskú vieru v ich jazyku“. Svätý Cyril a Metod ochotne prijali navrhovanú úlohu. Potom sa vydali na cestu a prišli na Veľkú Moravu - štát, ktorý vtedy zahrňoval rôzne slovanské kmene v Strednej Európe, na križovatke vzájomných vplyvov Východu a Západu - pravdepodobne už v roku 863; medzi tými kmeňmi rozvíjali to poslanie, ktorému obidvaja venovali zvyšok svojho života, ktorý bol plný utrpenia, nepriateľstva, prenasledovania; v prípade Metoda

dokonca došlo až k uväzneniu. To všetko znášali so silnou vierou a nezdolateľnou nádejou v Boha. Dobre sa totiž pripravili na úlohu, ktorá im bola zverená: priniesli so sebou knihy Svätého písma, nepostrádateľné pre slúženie posvätej bohoslužby, ktoré pripravili a preložili z gréčtiny do staroslovienčiny. Misijnú činnosť oboch bratov doprevádzal výrazný úspech, ale pochopiteľne aj ťažkosti, ktoré robili novým misionárom susedné latinské cirkvi, ktoré tam predtým ohlasovali kresťanstvo.

Asi po troch rokoch, počas svojej cesty do Ríma, sa zastavili v Panónii, kde im slovanské knieža Kocel, ktorý ušiel z dôležitého občianskeho i náboženského strediska - Nitry, poskytol pohostinné prijatie. Odtiaľ sa potom po niekoľkých mesiacoch vydali do Ríma spolu so svojimi žiakmi, ktorých chceli dať vysvätiť za kňazov. Ich cesta viedla cez Benátky; tam boli podrobení verejnej diskusii o novátorskej misijnej zásade, ktorú uplatňovali. V Ríme ich veľmi milo prijal pápež Hadrián II., ktorý medzitým nastúpil po Mikulášovi I. Schwáľil slovanské bohoslužobné knihy a nariadil ich slávnostne položiť na oltár v chráme Panny Márie pri jaslíčkách, dnes nazývanom Hlavnou bazilikou Panny Márie a odporúčal, aby ich žiaci boli vysvätení za kňazov. Toto obdobie ich námah sa skončilo viac než priaznivo. Metod však musel sám nastúpiť na nasledujúcu etapu, lebo jeho mladší brat ťažko ochorel a len-ten že mal čas zložiť rehoľné sľuby a obliecť si rehoľné rúcho, lebo krátko potom, 14. februára 869 v Ríme zomrel. Sv. Metod zostal verný slovám, ktoré mu sv. Cyril povedal na smrteľnej posteli: „Hľa, brat. dvoma spoločníkmi sme boli, ťahajúcimi jedinou hrazdu; ja na hrude padám končiac svoj deň; ale ty veľmi miluješ Horu, to viem, neopúšťaj pre Horu tvoje učenie, lebo čím môžeš byť skorej spasený? Bol vysvätený za biskupa starobylej panónskej diecézy, menovaný za pápežského legáta ad gentes (pre slovanské národy), prevzal cirkevný titul obnovenej biskupskej stolice v Sneme. Metodovu apoštolskú činnosť prerušili politicko-náboženské spory, ktoré vyvrcholili v jeho dvojročnom väzení; bol obvinený, že si prisvojil biskupskú právomoc druhého. Až po osobnom zásahu pápeža Jána VIII. bol

prepustený na slobodu. Aj nový panovník Veľkej Moravy, knieža Svätopluk, sa nakoniec stal protivníkom Metodovho pôsobenia; odporoval slovanskej bohoslužbe a Rímu naznačoval, že má pochybnosti o pravovernosti nového arcibiskupa. V roku 880 Metod bol znova pozvaný ad limina apostolorum, na návštevu do Ríma, aby celý problém ešte raz osobne predložil Jánovi VIII. Vo Večnom meste bol pozbavený obvinenia a od pápeža dosiahol vydanie buly *Industriae tuae*, ktorá navrátila slovanskej bohoslužbe prednostné práva, ktoré jej dal Hadrián II. Metodovi sa dostalo podobného uznania dokonalej právoplatnosti aj od byzantského cisára a od patriarchu Fócia, ktorý bol v tej dobe v plnom spoločenstve s Rómom v rokoch 881 a 882. V posledných rokoch svojho života sa venoval predovšetkým prekladom Svätého písma a bohoslužobných kníh, ďalej prekladom diel cirkevných Otcov, ako aj zbierke cirkevných a občianskych byzantských zákonov. Starosť o pokračovanie započatého diela ho viedla k tomu, aby vybral za svojho nástupcu učeníka Gorazda. Zomrel 6. apríla 885 v službe Cirkvi, ktorú vybudoval u slovanských národov. Prezieravá činnosť, hlboké a pravoverné učenie, vyrovnanosť, oddanosť, apoštolská horlivosť a neohrozená veľkodušnosť mu získali uznanie a dôveru rímskych pápežov, carihradských patriarchov, byzantských cisárov a rôznych kniežat nových slovanských kmeňov. Preto sa Metod stal vodcom a právoplatným pastierom Cirkvi, ktorá v tej dobe zapustila korene v spomenutých národoch; je uctievaný od všetkých, spoločne s bratom Konštantínom, ako hlásateľ evanjelia a učiteľ, poslaný Bohom a svätým apoštolom Petrom a ako základ plnej jednoty medzi novozaľožnými a starobylými cirkvami. Solúnski bratia sa veľa zriekali v prospech svojej misie. Iba ťažko si možno predstaviť v akom luxuse vyrastali! Poprední mužovia špičkovej civilizácie prišli medzi analfabetov. Veľa vytrpeli. Možno práve preto má ich dielo taký úspech až dodnes.

(Spracované podľa:

Obrad prijatia a uctenia relikvií sv. Cyrila)
Spracoval: Peter Dobrovodský,
kaplán v Dvoroch nad Žitavou

Zodpovednosť, samostatnosť a spolupráca

Je tu leto a čoraz teplejšie dni sú znakom toho, že školskému roku 2011/2012 definitívne odzvonilo. Tak ako aj po iné roky, aj v uplynulom školskom roku sme na našej škole zorganizovali veľké množstvo akcií a projektov. Boli sme na exkurzii „Deti za mliekom“, ku ktorej žiaci vytvorili aj projekt – svoju vlastnú cestu mlieka, od jeho nadojenia až po predaj v obchodoch, v Bratislavskom bábkovom divadle, na Malej scéne Slovenského národného divadla, na dopravnom ihrisku. V ŠKD sme zorganizovali karneval, družobné stretnutie s liečebným ústavom v Čakanoch a navštívili sme tlačiareň v Tomášove. Na MDD sme zorganizovali návštevu kina v Dunajskej Stredě aj exkurziu v knižnici. Na konci roka sme sa plavili loďou po Dunaji a navštívili sme hrad Devín na sútoku riek Moravy a Dunaja.

Tento školský rok bol pre nás aj prelomovým rokom. Na našej škole sme začali zavádzať prvky daltonského vyučovania. Hlavnou myšlienkou daltonskej výučby je podporovanie aktívnej práce žiakov. Dôraz sa kladie na samostatnosť, zodpovednosť za svoju prácu a deti sú vedené k hodnoteniu svojej práce. Prvky daltonského vyučovania sme tento školský rok zaviedli v daltonských blokoch, väčšinou raz za dva týždne. Základom daltonského vyučovania sú tri princípy: zodpovednosť, samostatnosť a spolupráca.

Deti majú stanovené úlohy, ktoré majú v danom čase zvládnuť. Sami si volia poradie úloh, miesto kde budú pracovať a samostatne si rozvrhnú svoj čas. Po splnení plánu si môžu žiaci v ušetrenom čase zvoliť čo budú robiť. Buď budú pokračovať v pripravených úlohách navyše alebo si oddýchnu. Deti sú vedené k samostatnosti, plánovaniu, zodpovednosti za svoju prácu a k hodnoteniu svojej práce. V rámci daltonského vyučovania prichádza k trvalejšiemu upevňovaniu si vedomostí, pretože najviac si dieťa zapamätá, keď niečo zistí samostatne, prípadne ho radou na riešenie navedie spolužiak alebo učiteľ. Kvalita práce je hodnotená väčšinou slovnou a to

hneď v závere bloku deňmi aj učiteľom, následne aj počtom bodov za kvalitu odvedenej práce, čo súvisí s následnou motiváciou činností žiakov. Žiaci sú v rámci daltonskej výučby vedení k vlastnému ohodnoteniu svojej práce, k plánovaniu si tejto práce a k stanovovaniu si cieľov.

V rámci spolupráce medzi všetkými žiakmi spoločne organizujeme vianočné besiedky, vystúpenia ku Dňu matiek, ale aj projektové dni ako Človek a vesmír, Deň vody. Dňom Zeme sme si pripomenuli, že o našu planétu sa treba starať a chrániť ju. Pripomenuli sme si aj „Týždeň boja proti drogám“ a ochranu zvierat. V projekte „Ako žijú iní ľudia“ sme spoznávali kultúry

iných národností a etnických skupín, čo sa žiakom veľmi páčilo.

Zapojenie daltonských blokov do vyučovania nám pomohlo uvoľniť atmosféru v triedach, žiaci sú samostatnejší, zodpovednejší a taktiež aj ohľadupnejší k sebe navzájom.

Na záver by som chcela všetkým - žiakom, učiteľom, rodičom a aj zriaďovateľovi - vysloviť jedno poďakovanie. Veľké a úprimné poďakovanie za priazeň, za prácu, ochotu a spoluprácu, pretože tento školský rok sa nám podarilo splniť všetky vytýčené úlohy. Všetci ste boli mojou veľkou oporou. Ďakujem.

Mgr. Viera Iliášová, riaditeľka

